

פרשת שמות < 42 < י"ז טבת התשע"א

גילוי דעת

כנסו כנסו

בת פרעה מרדה בבית אביה וחמלה על משה
הרב צוריאל וינר הצטרף למרד, ואתם?

יחד

יוני שטבון, יו"ר 'רעננים' תנועת צעירי הציונות הדתית חזר מכנס שערכה התנועה
ובטוח שהאיחוד כבר מגיע. מי יעמוד בראש הרשימה? אחד על אחד.

מומלץ לבדוק לפני שקונים רכב. שורת הדין

אז מי משלם על דייט ראשון? יוצאת מדעתה

ונראה מי יצליח למצוא את צ' המעצביני"ש

תכפיד העבודה של האנשים ויעשו בה שמות ה', ט'

אבי קנטרוביץ < מנכ"ל תנועה כהלכה

כבדו וחשדו

כל המשתמשים בדרך הם אנשים בעלי זכויות שוות. כולם רוצים להתקדם ולהגיע ליעדם מהר ככל האפשר וללא עיכובים. בפועל, יש צורך לעשות סדר ולתת עדיפות למשתמש זה או אחר.

כולם חייבים להשתמש באותם הכללים, אך טבע האדם שהוא לפעמים נוטה שלא לפעול לפי 'כללי המשחק'. לא כתוב על לוחית הזיהוי של רכבים הנוטים שלא לציית לחוקים, ומכאן הצורך להתייחס אל הנהג בכבוד אך גם בחשדנות. רכב יכול לפנות ימינה או שמאלה ללא איתות מוקדם; הולך רגל מצפה לקבל 'זכות קדימה' מהנהג ובטוח שהנהג רואה אותו, בשעה שהנהג בטוח שהולך הרגל מאפשר לו להתקדם... שניהם משערים שהשני יתחשב בהם, ושניהם טועים.

כדי להימנע ממצבים בעייתיים נשתמש בכללים הבאים:

- < אין לסמוך על יכולתו של האדם האחר שאינך מכיר כלל.
- < יש לבחון האם משתמש הדרך השני אכן מתחיל לעשות מה שמצפים ממנו, כגון: להאט בהתקרבות למעבר חצייה, לאותות לפני פנייה וכדו'.
- < יש לזכור כי האחר יכול להיות אדם חלש, חולה, קשיש או צעיר חסר ניסיון.
- < יש לזכור כי המשתמש השני יכול 'לשכוח' את הכללים להתנהגות נכונה בדרך.
- < יש לזכור כי אין אפשרות לעצור את המכונית באופן מיידי.
- < יש לזכור כי מכונית או אופנוע נעים פי עשרה עד פי עשרים מהר יותר מאשר אדם הנע על רגליו (בכביש בין-עירוני היחס אף יותר).
- < יש להישאר ערני, להסתכל ימינה ושמאלה ולבדוק גם מה קורה מאחור. זה טוב וחשוב גם לנהג או לרוכב וגם להולך הרגל.

אדם מאמין נוהג לחומרא

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה מסובסדות ע"י קרן אביה: 054-4836343, 09-7745758

על פי נתוני הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: **בשבוע שעבר, נהרגו בכבישי ישראל 6 בני אדם ועוד 2 נפטרו מפציעות קודמות**

הנתונים נכונים ליום ראשון האחרון

לבעלי זכויות

לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל

גליון 42 פרשת שמות י"ז טבת תשע"א

תמונת שער: תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה שמות ה' ט'

אמרו למחלקה של דוד קדוש לוותר על האלונקה, כולם עזרו חוץ מדוד - שצילם...

בכל שבוע תתפרסם בעז"ה תמונת שער מתוך מבחר תמונות שתשלחו אתם הקוראים. **אתם מוזמנים לשלוח תמונה הקשורה לפרשת וארא** למייל: gdaat@pisrael.com לציין עבור תמונת שעה. עפ"י התקנון

הגיליון מוקדש לעילוי נשמת הרב מרדכי אליהו זצ"ל

זה עונג שבת

הדלקת נרות < ירושלים 4:05 תל אביב: 4:23 חיפה: 4:12
צאת השבת < ירושלים 5:20 תל אביב: 5:22 חיפה: 5:19

סע לאט תגיע רחוק.

תאונות דרכים גורמות לפציעות ולנכויות קשות במקרה הטוב. סע בזהירות.

המעוניינים

לפרסם במדור זה את פעילותם בנושא זכויות בדרכים מוזמנים לשלוח אלינו מידע על הפעילות ועל הפועלים למייל:

zehirut@pisrael.com

הוצאה לאור: קרן אביה לע"נ אביה יהושע גולדברג ז"ל
הפקה ופרסומות: א. פרסומי ישראל ושות'
לפרסום, למודעות ולהנצחות: ורד כהן-חדד
gdaat@pisrael.com ■ 02-5350916
עיצוב: תמי כהן וצ. מילר
תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד
© כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ושות'
■ נא לא לקרוא בשעת התפילה
■ נא לשמור על קדושת הגליון
■ כל ההכנסות מהגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים

פרויקט חורשת האקליפטוס הצטרפו להצלחה

בפרדס חנה הירוקה,
בצמוד לחורשה
פסטורלית תקום בעז"ה
שכונה איכותית לציבור
הדתי-לאומי.

בבתים נמוכים בני 4
קומות, תוכלו למצוא
את השקט הנפשי
שלכם, ולהגיע לדירה
במחיר סביר.

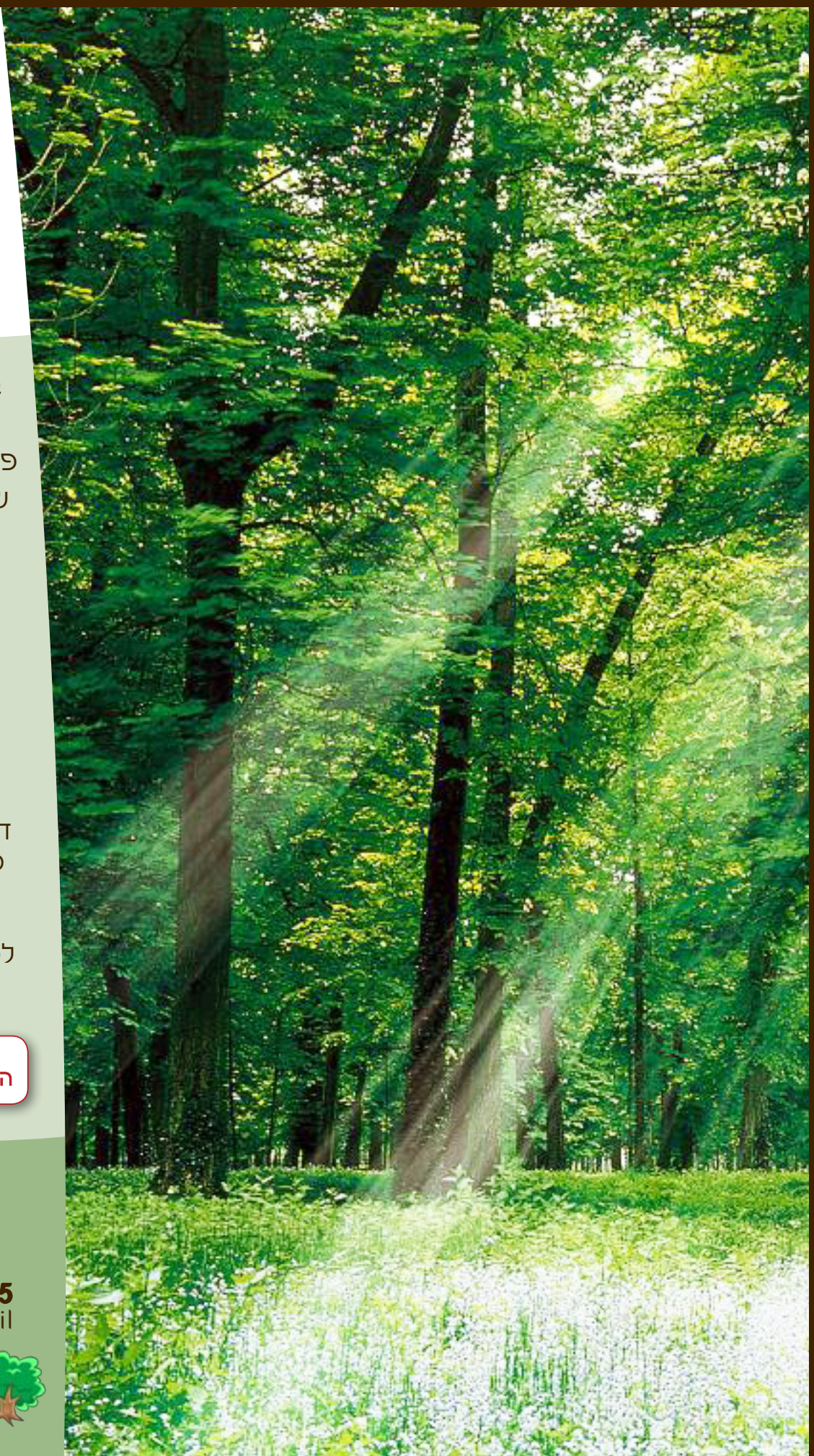
מתחם של 84 דירות.
דירות גן 4 חדרים, דירות
מיני פנטהאוז 5 חדרים,
דירות 3 חדרים עם גג
צמוד.
לכל דירה מרפסת סוכה
גדולה או גינה

מיני פנטהאוז 5 חדרים
החל מ 1,110,000 ₪ בלבד

1-700-500-555
www.bemuna.co.il

חורשת האקליפטוס
יזמות בע"מ

התורה והארץ
הרב יעקב אריאל - רב העיר רמת גן

גילוי דעת

שקידש את ארץ ישראל למלוא אורכה ורוחבה ועד שיא הקדושה - קודש הקודשים.

פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה. כידוע אין ללבנה אור משלה, היא רק מחזירה את אור השמש. זו גם מערכת היחסים בין משה ליהושע. משה הוא מקור האור, יהושע הוא רק מחזיר אור. משה הוריד את התורה ויהושע הכניסנו לארץ מכוחו של משה, מכוח התורה, על ידי התורה ולמענה. ארץ ישראל היא בבחינת לבנה ביחס לתורה. מקור הקדושה הוא בתורה. לכן קדושתה של התורה אינה תלויה לא במקום ולא בזמן והיא עולה על קדושת ארץ ישראל. קדושת התורה היא נצחית, על-מקומית ועל-טבעית.

עם זאת, תורה שלמה צריכה מקום ייחודי. רוב מצוות התורה לא ניתנות לקיום אלא בארץ ישראל. לא רק המצוות תלויות בארץ, אלא כל הלכות המקדש, הסנהדרין, הטומאה והטהרה. במיוחד המצוות

ולעיתים לבוא. תנודות אלו קשורות ביחסו של עם ישראל לתורה.

ההתיישבות האידיאולוגית בנויה כולה רק על ציבור תורני, לא רק ביהודה ושומרון, אלא גם בנגב ובגליל

על ידי מה קידש יהושע את הארץ? על ידי התורה. הארון הוא שהלך בראש המחנה. הוא זה שכרת את הירדן, הוא זה שהפיל את חומות יריחו, הוא זה

לאחר שמשה רואה את הסנה הבוער נאמר לו: "של נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא". גם ליהושע, תלמידו של משה, נאמר דבר דומה ביריחו.

אולם יש הבדל רב בין הרב בסיני, לבין התלמיד ביריחו. קדושת הר סיני פקעה. היא הייתה קדושה זמנית בלבד. לעומת זאת, קדושת ארץ ישראל לא פקעה. היא קיימת לעולם.

משה ויהושע מייצגים שני ערכים בישראל, משה את התורה ויהושע את הארץ. מערכת היחסים הזו בין ארץ ישראל והתורה היא מיוחדת במינה. מחד, המקום בו ניתנה התורה התקדש רק באופן זמני, אולם מאידך התורה שניתנה בסיני היא נצחית. עם זאת, ארץ ישראל אמנם התקדשה בקדושה נצחית, אולם לקדושתה זו היו עליות ומורדות. קדושה ראשונה קידשה לשעתה ולא קידשה לעתיד לבוא, קדושה שנייה קידשה לשעתה

שכונת הקוטג'ים החדשה
ביישוב

אדם

רוצים ליהנות מכל היתרונות של ירושלים, בלי מחירים בשמיים? ביישוב העירוני אדם תמצאו אוכלוסיה מגוונת בת כ- 1000 משפחות, בתי כנסת ומקוואות, גנים ובתי ספר, קופות חולים, מרכזים מסחריים ומגוון שירותים קהילתיים. הכל קרוב-קרוב לבירה ובמחיר שאין בעיר. בואו לראות ולקנות!

קוטג' פרטי
במפרט יוקרתי
125 מ"ר + גינה
1,034,000 ₪
בלבד!

מרכז מידע אמנה
1-800-260-240
www.amana.co.il

נעמה - 054-6212844
רויטל - 054-7687660

נמצאת במשבר עמוק ובסכנת התפוררות. כל יישוב שנעזב מתמלא על ידי בני תורה. היישובים משוועים לעזרתה של תורה. כל יישוב רוצה להקים בתוכו מוסד תורני. הוא יודע שבכך מותנים חוסנו ועוצמתו. זאת כי הנאמנים העיקריים לארץ ישראל הם שומרי התורה. מי שדבק בתורה דבק גם בארץ. לא תיתכן ציונות שורשית ועמוקה ללא תורה. אין אומתנו אומה ואין ארצנו ארץ אלא בתורה. ובמקביל: "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים" ■

בתורה מושרש לעומק בארץ הקודש. מי שמנותק מהתורה, שלא בטובתו - מנותק במידה ידועה גם אם שלא בטובתו בעל כורחו, מהארץ. רוב העולים ארצה מארצות המערב החופשיות הם שומרי תורה. רוב הבאים ללמוד שנה בארץ הם שומרי מצוות. רובם של המפגינים למען ארצנו הם חובשי כיפות. ההתיישבות האידיאולוגית בנויה כולה רק על ציבור תורני. לא רק ביהודה ושומרון, אלא גם בנגב ובגליל. כל התיישבות שלא נבנתה כראוי על בסיסה של התורה

הציבוריות. לא רק מקדש אלא גם מלכות, מדינה ומשפט. גם חגי ישראל ומועדיו ניתנים לקיום מלא רק בארץ ישראל, ואלמלא קידוש החודש הנעשה בארץ היה הלוח העברי, לדעת הרמב"ם, מתבטל חלילה לגמרי.

עינינו הרואות את אמיתותו הנצחית של הרעיון האמור אודות הקשר הבלתי ניתן להתרה בין ארץ ישראל לתורה כשלהבת בגחלת. ארץ ישראל בלי תורה היא כגוף בלי נשמה. רק מי שיש לו שורשים

מותג בפרסום

עוברים
עכשיו

מדפסת משולבת
עם מכונת צילום וסורק

1.90
24X חודש

של Canon 3 שנות אחריות
(בשווי 299 ₪)

מתחברים
לאינטרנט רימון
בכל מהירות גלישה
ומקבלים
מדפסת

*בכפוף לתנאי המבצע * עד גמר המלאי * ס.ל.ח

אינטרנט רימון. ספק האינטרנט שלי.

אינטרנט רימון, ספק האינטרנט היחיד המאפשר חווית גלישה פתוחה ובטוחה באינטרנט.

אינטרנט רימון

מה שטוב באינטרנט

פשוט וקל לעבור לרימון:

1-800-222-234
מכירות עסקי: 073-2317070

הרב צבי יהודה מבחין בהבדל המהותי שבין גר תושב לגר צדק: "גר תושב אינו מחובר ומצטרף אל גופה של האומה הישראלית, ואינו מחויב בכניסה תחת כנפי השכינה בקיום תורתה ומצוותיה, אלא בתורה ובמצווה האנושית הכללית של שלילת האלימות ושחיתותה, ושל מצוות בני נח שנתגלו בתורת ה' לעומת זה הגרות השלמה והמוחלטת, דהיינו גר צדק, היא התחברות והצטרפות גמורה אל האומה הישראלית, בכניסה תחת כנפי השכינה ובקיום תורתה ומצוותיה. לעומת הגר התושב, הקובע את מלוא קיומה של חובתו ומצוותו באשר הוא אדם, הנה גר הצדק הגיע להחלטה מתוך הכרה והרגשה פנימית יתרה ומיוחדת, שהיא מגלה וקובעת לו את הצורך החיוני של ההתנדבות וההתמסרות במה שאינו מחויב מצד אנושיותו הכללית: להידבק בישראל ולהיכלל בו ברוח ובפועל".

הציב תנאי שיכון בזכותו על הארץ. הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל

המוסלמים בארץ אינם גרים תושבים כי הם אינם מקבלים את האמונה בתורה ובמשה רבנו, וכן פסקו הטור, הבית-יוסף והב"ח בחושן משפט (סימן רמ"ט). הנוצרים, לפי הרמב"ם הם עובדי עבודה זרה ממש, ויש אומרים שהם עובדי עבודה זרה בשיתוף, מכל מקום בוודאי שהם אינם גרים תושבים.

רבנו סיפר שפעם ביקשה קבוצת ערבים להיפגש עימו לדיון. הוא הסכים לכך בתנאי שהם יודו שארץ ישראל שייכת רק לעם ישראל. ברור שרבנו התנה את התנאי הזה מכיוון שעל גר תושב לקבל את העובדה, שבעוד שהגויים קיבלו שבע מצוות ישראל קיבלו תרי"ג ובתוכן מצווה השקולה כנגד כולן - מצוות כיבוש ארץ ישראל ויישובה. מי שאינו מאמין בכך איננו גר תושב. הערבים כמוכן לא קיבלו את התנאי, והפגישה לא התקיימה.

אנחנו מחכים בכל יום לקיום דברי הרמב"ם שכתב: "בימות המשיח הטובה תהיה מושפעת הרבה... ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד". כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" ■

נוספות על-פי הרמב"ם. אדם שקיבל על עצמו את כל התנאים הנ"ל ונעשה גר תושב "מותר להושיבו בינינו בארץ ישראל".

הרמב"ם מפרט גם כיצד מתקבל גוי להיות גר צדק: < "כשיבוא אחד להתגיר מן העכו"ם... אומרים לו: מה ראית שבאת להתגיר, אי אתה יודע שישאל בזמן הזה דוויים ודחופים...? אם אמר: אני יודע ואני כדאי, מקבלין אותו מיד.

< "ומודיעין אותו עיקרי הדת, שהוא - ייחוד השם ואיסור עכו"ם - ומאריכין בדבר הזה, ומודיעין אותו מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות ואין מאריכין בדבר זה.

< "אם קיבל, אין משהין אותו אלא מלין אותו מיד, ואם היה מהול, מטיפין ממנו דם ברית ומשהים אותו עד שיתרפא רפואה שלמה, ואחר כך מטבילין אותו.

< "ומודיעין אותו מקצת מצוות קלות ומקצת מצוות חמורות פעם שנייה, והוא עומד במים..."

רבנו, הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל, נהג לכנות את ספר בראשית בשם 'ספר האבות' כדברי הרמב"ם. ספר בראשית הוא הכנה לספר שמות. בספר שמות נוצר עם ישראל ובני יעקב הופכים משבטים לעם ומתחילים להיקרא בשמו של יעקב אבינו - ישראל. ספר שמות הוא המעבר ממצב של יחידים למצב של כלל. המושג עם מופיע לראשונה בפרשתנו - 'עם בני ישראל'.

יציאת מצרים ומתן תורה "זו התחדשות הבריאה לישראל ולעולם". הרמב"ם מבהיר שאף המצוות שקוימו בזמן האבות, כגון מצוות מילה, קוימו אז על ידי יחידים, אבל החל מיציאת מצרים ומתן תורה קיבלו המצוות כולן משמעות חדשה, נצחית, כי כלל ישראל הוא נצחי. כך כתב גם המהר"ל: "וכאשר יצאו ממצרים, שאז שם ישראל עליהם, וזה השם נשאר להם בלי שינוי לעולמי עולמים, וראויה להם התורה התמידית, אשר אין לה שינוי כלל".

רבנו כתב מאמר שכתרתו: 'לבירור עניין הגיור מבחינת היהדות התורנית'. בפתח דבריו הוא קובע שהמושג 'גרות' כולל בתוכו 'דברים שונים שיש להימנע מלערב אותם'. אכן יש היום בלבול גדול בציבור בהבנת המילה גר. לא כל מי שמתגורר בארץ ישראל הוא גר מבחינת התורה ולכן המצוות שנצטוונו ביחס לגר, כגון אהבה וכדו' אינן חלות אלא על גרים המוגדרים על פי התורה ככאלה.

אחרי מתן תורה קיבל גם המושג גרות משמעות חדשה. המושג הזה כולל שני סוגים: גר תושב וגר צדק.

התנאים לקבלת המעמד של גר תושב מפורשים ברמב"ם, וכך הוא כותב: עליו לבוא לבית דין ולקבל על עצמו שבע מצוות בני נח ולעשות אותן "מפני שציווה בהן הקב"ה בתורה והודיענו על ידי משה, שבני נח מקודם נצטוו בהן". אם גוי מקיים את המצוות הללו בלי האמונה הזאת, אלא משום שהוא הגיע אליהן בשכל האנושי הוא איננו גר תושב. יתרה מזו, אם הוא משתייך לעם שנלחם בנו חלות עליו מגבלות

תורת הנגלה

המרד הקדוש

הרב צוריאל יוני - ראש בית המדרש 'רעוא'

את השאיפה לפרוץ את גזרות פרעה, ולהוביל את עם ישראל, בעזרת ה', מעבדות לחירות.

בניסיון לברר מהי התכונה הדומיננטית אצל בת פרעה אומרת הגמרא: "ואלה בני בתיה בת פרעה אשר לקח מרד", וכי 'מרד' שמו? והלא 'כלב' שמו - אמר הקדוש ברוך הוא: יבא כלב שמרד בעצת מרגלים, ויישא את בת פרעה שמרדה בגלולי בית אביה". בתיה מוצגת כמורדת בעלת חשיבה עצמאית. הדעות הבריאות והמקוריות שלה מובילות אותה למאוס **המשך >>>**

כשייכת לאליטה המצרית, אליטה חברתית שרבעה בארמון, סגדה לאילילים וניהלה משטר עריץ כלפי האיכרים המצרים ובמיוחד כלפי עם ישראל.

מה גרם לה לבת פרעה לוותר על חברת הצווארון הלבן? על כך עונה התורה במילה אחת "ותחמול עלי". החמלה בנשמתה של בתיה גברה על כל העוצמות הרצחניות ששלטו בארמון. האהבה ניצחה - "מילדי העברים זה". משה גדל כבן לאישה אצילה זו, ומסתבר שספג ממנה את המוסריות והחמלה, שהעניקו גם לו

"וְאֵלֶּה בְּנֵי בְתִיָּה בַת פְּרֹעֶה" ספר דברי הימים מעניק לבת פרעה אות כבוד, וקורא לה בשם שמשמעותו בתו של ה'. בתיה זכתה לגדל את מנהיגו של עם ישראל, משה רבנו, בביתה, ואף היא זו שמעניקה לו את שמו: במה זכתה בת פרעה בכבוד זה?

רבי יוחנן מרחיב בשבחה ומבאר את הפסוק "ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור" באופן חיובי ביותר: "שירדה לרחוץ מגילולי בית אביה" - מעשה של הטהרות אשר בתוכו מודגשת ירידה. בתיה ויתרה בזה על מעמדה הרם

<<< בתלם הסוחר, ולסלול דרך חדשה בחייה. במקום האטימות היא שומעת נער בוכה, במקום האכזריות היא חומלת, במקום צייתנות היא פורצת דרך של חירות. אישה כזו מתאימה לכלב בן יפונה, שעמד בלחץ החברתי של אליטת הנשיאים שניסו להניא את העם מלעלות לארץ ישראל. האמונה שלו נתנה לו תוקף ועוצמה למרוד במוסכמת הרוב הגדול של המרגלים. במקום פחד ורפיון, אומץ. במקום החולשה, אמונה.

האתגר המהותי העומד לפני המורד הוא - איך להעצים את המרד, איך לחזק את המאבק על האמת האישית שלו. "ותרד בת פרעה לרחוץ על היאר... ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה". נחלקו התנאים בפירוש המילה אמתה, האם שלחה בת פרעה

את ידה או את שפחתה. הדעה הראשונה אומרת ששלחה את זרועה שהתארכה והתעצמה עד כדי שלקחה את התינוק מאמצע היאור - בעצמה. מעשה

במקום האטימות היא שומעת נער בוכה, במקום האכזריות היא חומלת, במקום צייתנות היא פורצת דרך של חירות

אישי שנבע מתוך העצמה פנימית. על פי דעה זו יש פירוד גמור בין בתיה לבין נערותיה ההולכת מנגד על היאור, ומשועבדות לסביבה המצרית. רק בתיה בעצמה, כאישה בודדת, הולכת בהתגברות אישית להציל את הילד. הדעה האחרת אומרת שבתיה שלחה את שפחתה לקחת את התיבה. היא הצליחה לרתום לצידה לפחות חלק מן הסביבה. היא השפיעה לפחות על שפחה אחת להציל את הילד בשם החמלה. דעה זו אופטימית ביחס לאפשרות להקרין על חלק מן החברה, ולהוציאו מתוך הצייתנות העיוורת לחוק הלא מוסרי. מתוך עוצמה אישית ניתן לסחוף אחרים לתוך ה'מרד' של החמלה והאמונה, ולהוביל בסופו של דבר, לניצחון המוסר והחירות ■ ערך: הרב נתנאל לוי

אביהם של ישראל

חלק שלישי לרב המכר "אביהם של ישראל" ספר צבעוני משולב בעשרות תמונות נדירות מחיי הרב זצ"ל

דברי מרדכי - שמות (בראשית, במדבר, ויקרא - בקרוב) מאמרים, דרשות, מעשה רב, הלכה בפרשה

זה הזמן להזמין את כל ספרי הרב!

המתנה האידאלית

הזמן! והספר יגיע עד ביתך בדואר שליחים

מתגייסים להוצאת י"ב ספרים חדשים מכת"י מרן זצ"ל, להקדשות 050-4143784

לפרטים ולהזמנות: אריאל - 02-6521195 מבצעים מיוחדים באתר: www.harav.co.il

שערי משפט

בית המדרש לתורה מכללת "שערי משפט"

הנכם מוזמנים לכנס בנושא:

מדינה יהודית ודמוקרטיה - הילכו יחדיו?

בעקבות "מכתב הרבנים"

בהשתתפות:

הרב אביחי קצין
ראש בית המדרש לתורה
של מכללת שערי משפט

הרב שמואל אליהו
רבה של צפת
וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרב דוד סתו
רבה של שהם ויו"ר רבני צהר

ד"ר אביעד הכהן
דיקן מכללת שערי משפט

הכנס יתקיים אי"ה ביום שני
כ' בטבת תשע"א (27.12.10), בשעה 12:00
במכללת "שערי משפט" - אולם 501
רח' פדויים, הוד השרון

הציבור מוזמן!

גילוי חדש

ספר מיוחד

המכללה האקדמית לחינוך אורות ישראל השיקה השבוע ספר הנקרא "וחי אחיך עמך". הספר עוסק ביחס לאנשים בעלי צרכים מיוחדים ושילובם בחברה.

הספר כולל מגוון מאמרים ומחקרים מרתקים של חוקרים מאוניברסיטאות ומכללות ברחבי הארץ. הבדקים לראשונה את היחס המורכב בעולם היהודי אל אנשים מוגבלים לאורך ההיסטוריה ועד היום.

ביניהם: התייחסות ההלכה לשאלת שילובם של הילדים החריגים בכיתות שילוב שנכתב על ידי ראש המכללה, הרב פרופ' נריה גוטל, יחסה ועמדותיה של החברה החרדית במדינת ישראל כלפי הילד החריג, שנכתב ע"י ד"ר יצחק קנדל מהמרכז האוניברסיטאי אריאל, ועוד רבים אחרים.

הישג לחמ"ד

בכנס של מנהל החינוך הדתי שהתקיים השבוע הודיע שר החינוך שמענתה יתוקצבו לימוד הקודש בתיכונים הדתיים באופן מוסדר דרך המשרד מראש. לאחר מאמץ מרכז של העומד בראש החמ"ד ד"ר אברהם ליפשיץ, שר החינוך וחברי הסיעות הדתיות נמצא לנושא פתרון מוסדר, כך שהכספים יועברו לבתי הספר הדתיים מראש.

יישר כח!

לקרוא לשבויים דרוז

בימים אלו מתארגנת התפילה הגדולה בעולם למען גלעד שליט, יונתן פולארד והנעדרים. מטרת התפילה היא לעורר כח עצום של תפילות ורחמים על אחינו השויים בצרה ובשביה, ולאחד סביב תפילה זו את עם ישראל על כל סוגיו וגווניו. כל מי שנרשם לתפילה מקבל על עצמו קריאת ספר תהילים שלם, וכרגע נרשמו קרוב ל-1,800 אנשים כאשר יש כאלו שלקחו יותר מספר אחד.

להירשמות: www.atzuma.co.il/10000

ייזר הקונה

הרב משה ארנרין - אב"ד לענייני ממונות ארץ חמדה - גזית

שורת הדין

כמה אחרונים¹ צריך להחזיר אונאה אפילו של פחות משותות. ניתן לומר שהשאלה האם לסייג מוריד או לא היא מסוג השאלות העובדתיות שבהן אין דרכו של אדם למחול.

להלכה, מאידך, יש לדחות את התביעה מחמת מספר שיקולים.

ראשית, בשאלה מה בדיוק נאמר, יש הכחשה. מיכל טוענת שלא אמרה שליסינג לא מוריד, אלא שהיא לא מורידה במחיר, זאת על בסיס טענתה שבדגם המסוים אין הפחתה של המחיר לאור הביקוש המיוחד. נמצא, שהמוציא מחברו עליו הראיה.

שנית, הראשונים נחלקו² האם במצב בו המחיר ידוע לכל, ניתן לטעון לא-ידיעת המחיר. בדומה, גם בענייני השאלה האם עבר 'ליסינג' משפיע על המחיר ניתנת לבירור בנקל (במחירוני הרכב ובאתרי האינטרנט), ועל כן יש קושי בטענת התובע שכלל לא ידע שכלל יש לליסינג השפעה על המחיר. דומה גם שתחושתנו שרומה נבעה מכך שבשעה שתבע לא ידע על ההבחנה בין השכרה רגילה לליסינג.

באחרונה - מחיר המחירון, אינו 'הלכה למשה מסיני', וכך גם שיעור ההפחתה בשל עבר 'ליסינג'. נתונים אלו מהווים את הבסיס למשא ומתן, והם מהווים חלק מהשיקולים לתמחור. בעינינו, מיכל הפחיתה סכום משמעותי של 4,000 ש"ח בין היתר בשל פגיעת פח. נמצא שאהוד בכל מקרה לא שילם את המחיר הנקוב במחירון, ולמעשה מתברר שהתנהל משא ומתן בו שימשו כמה מרכיבים בערוביה. על כן לא ניתן לקבוע שאילו היה ידוע שליסינג אכן משפיע על מחיר הרכב היו מגיעים למחיר שונה.

מיכל זכתה, אפוא, בדין והיא אינה צריכה להשיב כסף לאהוד ■ **ערן: הרב סיני לוי**

¹ דף נ' עמ' ב'. ² חו"מ סי' רכ"ז. ³ פ"ב מהלכות מכירה הל' ג'. ⁴ בבא מציעא פ"ד סי' כ'. ⁵ אונאה סימן י"ג. ⁶ ע' בישועות מלכו חו"מ סי' י'; ועו"ע בשער משפט ובמשפט שלום בסי' רכ"ז סעיף ג', על בסיס הסוגיה בבבא מציעא ז' ע"א. ⁷ ראה בית יוסף דרכי משה, חו"מ סימן ר"ט: במסגרת מצומצמת זו, הבאנו רק את תמצית הדברים.

פסקי דין מלאים ניתן לקרוא באתר רשת בתי הדין ארץ חמדה - גזית: www.erezhemdah.org/beitdin
חלק מפסקי הדין שתוארו במדור ניתנו בבית דין לממונות הר נוף

לשישית בדיוק, יש להחזיר את הפרש המחירים; ובפער מחירים הגבוה משישית העסקה בטלה - מחזירים את הכסף והמוצר. כך אמנם נפסק בשו"ע².

הגמרא מתייחסת למצב בו למוצרים יש מחיר קבוע וידוע. הפוסקים נחלקו לגבי טעם הדין. לדעת הרמב"ם³: "הייתה ההונאה פחות מזה [פחות משישית]... אינו חייב להחזיר כלום, שכל פחות משותות דרך הכל למחול בו". הרא"ש⁴ מזכיר שיקול נוסף, והוא שטווח מחירים הוא חלק מדרכו של מקח וממכר.

באחרונה, מחיר המחירון, אינו 'הלכה למשה מסיני', וכך גם שיעור ההפחתה בשל עבר 'ליסינג'

ה'מחנה אפרים'⁵ מעלה את האפשרות שתהיה נפקא מינה בין ראשונים אלה, במקרה שהטוען שרומה טוען שלא מחל על האונאה למרות שהייתה בפחות משותות. לפי הרמב"ם, חז"ל קבעו רק שרוב האנשים מוחלים אונאה של פחות משותות, אולם מי שמוחזק בכסף יכול לטעון שהוא ממיעוט האנשים שלא מוחל, לפחות לא במקרה הזה. לפי הרא"ש סטייה קטנה שהיא עד שתות אינה נחשבת חריגה המצדיקה דיני החזר אונאה, בלי קשר למחילה או חוסר מחילה של בעל הדין הספציפי, ולשיטתו לכאורה אין מקום לטענה שכלל לא מחל.

בנדון דידן, אין מדובר על טעות במחיר, אלא שלטענתו של אהוד נאמר לו שבאופן כללי - 'ליסינג לא מוריד במחיר'. זוהי עובדה לא נכונה, ועל כן לכאורה יכול היה לטעון שכלל לא מחל על פער מחיר זה. היה מקום לדמות הטעיה זו לטעות עובדתית, בה על פי

פרטי המקרה > בין אהוד למיכל התנהל משא ומתן בעניין קניית רכב קאיה יד שנייה מודל 2006. הנתבעת הודיעה לתובע שביד ראשונה הרכב היה בבעלות חברת ליסינג והיה בשימוש נהג פרטי בודד. היא הבהירה שלמרות עובדה זו הם דורשים את מחיר המחירון המלא של לוי יצחק. לדברי אהוד מיכל הצהירה ש'ליסינג אינו מוריד'.

לאחר תקופה קצרה של בדיקות, כולל של תקינות הרכב, התובע קנה את הרכב מהנתבעים במחיר המלא פחות סכום שהורידו בהסכמה ממחיר המחירון בשל סימני מכה שהיו ברכב.

כעבור יום, אחרי שלטענתו הצליח לראשונה לדבר בעניין עם סוכן הביטוח שלו, התלונן התובע ששילם מחיר גבוה מהמקובל לרכב ב-18% מכיוון שהוא היה בבעלות חברה להשכרת רכב, ודרש את ההפרש בחזרה.

לדברי מיכל, לא ייתכן שאחרי סידרת הברורים שביצע אהוד הוא לא הבין שליסינג עשוי להוריד את המחיר. לטענתה היא קנתה את הרכב במחיר המלא, ושכך ראוי ביחס לדגם המסוים שיש לו ביקוש רב ועל כן לא הסכימה להוריד במחיר על רקע עבר הליסינג. התובע הסביר שאין לו ניסיון ברכבים ושלחברו שהיה עימו היה רק ניסיון מעט יותר ממנו.

אהוד דרש את ההפרש מתוך הנחה שהפרש המחירים בין רכב מושכר למחירון הוא 18%. לאור ההבחנה שהתבררה לו בין רכב השכרה לליסינג בנהיגת נהג בודד הוא הפחית את תביעתו לכדי 6% ממחיר הרכב.

פסק הדין > על פי ההלכה, עסקה שנעשתה בפערי מחיר משמעותיים מהמחיר המקובל, וזאת ללא ידיעת הצדדים, בטלה. בפערי מחיר פחותים המקח קיים, ולפעמים יש להשיב את פער המחירים. כך היא לשון הגמרא במסכת בבא מציעא¹: "אמר רבא, הלכתי: פחות משותות (=שישית) - נקנה מקח, יותר על שתות - ביטול מקח. שתות - קנה ומחזיר אונאה, וזה כזה בכדי שיראה לתגר או לקרובו". דחינו, במוצר שנמכר במחיר שונה ממחיר השוק ישנם שלושה מצבים: בפער מחירים הקטן משישית, המקח קיים, ואין חובה להחזיר את ההפרש; בפער מחירים השווה

הקהילה הדתית בגדרה מחכה לכם. זה הזמן שלכם להצטרף!

בואו והצטרפו למשפחות מפ"ת, גבעת שמואל, אולפנת הרב בהרן, מושב בני דרום, רחובות וראשון לציון

• בית כנסת, גני ילדים ומוסדות חינוך בקרבת הפרויקט
• קהילה כלבכם • הפרויקט ייחודי ומותאם לציבור דתי-לאומי

לפרטים: 050-7808154 • משרד - 08-6610750

נהלך ברגש

הרב דני אליני - ר"מ בישיבת ההסדר אור עציון

דעת תורה

שאלה > מה פירושו של המושג 'דעת תורה'. האם עלי לשאול ולהתייעץ עם רבתי גם בדברים שאינם קשורים לבית המדרש?

תשובה > ראשית עלינו לברר מהיכן הגיע עניין זה של 'דעת תורה'. יצא לנו פעמים רבות לשוחח על כך שקיים הבדל מהותי בין לימוד התורה לשאר המקצועות. ראינו שאדם הלומד פיזיקה איננו משפר את אישיותו אלא רוכש ידע, שעל אף חשיבותו הגדולה אין הוא מחולל אצלו שינוי במידות. לימוד תורה שונה הוא בתכלית. אנו מאמינים שלימוד התורה מחולל אצל האדם שינוי נפשי עמוק. אדם המשקיע את עיתותיו בלימוד תורה רוכש אמנם ידע חשוב, אך מעבר לכך הוא דבק בקב"ה ומתוך כך כל אישיותו משתנה. ערכיו מתעלים ומידותיו משתפרות, וכך הוא בכל תחומי עיסוקו.

השאלה הבסיסית שעליך לשאול את עצמך היא כיצד אתה תופס את מורֶיך. אם אתה תופס אותם כטכנאי הלכות אזי אין הבדל מהותי ביניהם לבין כל אדם אחר. ישנו אדם היודע לנתח טקסט ספרותי וישנו אדם אחר חכם ומשכיל היודע לפענח ברוב שכלו את הגמרא. אם כך הם פני הדברים הרי שלחלמדי חכם אין כל עדיפות על פני אחרים בשאלות החורגות מתחום עיסוקו במסכת פלונית.

ברם, אם אנו מאמינים שלימוד תורה לשמה לאורך שנים מתוך עמל והעמקה יוצר אישיות שלמה וערכית יותר, אזי אישיות זו באה לידי ביטוי לא רק בפענוח שיטת התוספות אלא יש בה הסתכלות בהירה יותר על כלל המציאות. התורה איננה רק ידע, התורה הינה מהלך נפשי פנימי ועמוק. שינוי זה איננו תחום לתחומים מסוימים, שינוי זה מקיף את כלל המציאות כולה.

אסביר את דבריי לכל אחד מאיתנו ישנה שאיפה להגיע להחלטות בחיים על פי שיקולים אובייקטיביים. כולנו יודעים, אמנם, עד כמה קשה להצליח להגיע לכך. לכולנו ישנן נטיות כמוסות שפעמים רבות מסיטות אותנו מההחלטה הנכונה. פעמים רבות החברה בה אנו חיים יוצרת סולם ערכי מוטעה שאנו מתקשים להבחין בו עקב הרגלינו.

לימוד התורה עשוי ליצור אצל האדם הסתכלות נכונה על המציאות. התורה מישרת את שכלו של האדם לא רק בבית המדרש אלא גם מחוצה לו. אמשול לך משל. אדם המניח על עיניו משקפים שחורות יראה את העולם כולו דרך נקודה זו, ומאידך אדם שיניח על עיניו משקפים ורודות יראה את כלל המציאות באופן שונה בתכלית. מי מבין שניהם צודק? האמת היא ששניהם טועים. שניהם משוחזרים על ידי עדשה מסוימת שאינה מאפשרת להם לראות את המציאות באופן אובייקטיבי.

אנו מאמינים שלימוד התורה משחרר את האדם מהסתכלות זו. אדם השקוע בלימוד התורה, מסיר מעליו הן את העדשה השחורה והן את העדשה הורודה, הוא רואה את המציאות בבהירות ובצבעיה הנכונים. ככל שאדם מעמיק יותר בלימוד תורה לשמה כך הוא זוכה להסתכלות זו. אנו מאמינים שחשובי תלמידי החכמים שבכל דור ודור זכו לעטרה זו, ומכך כך אנו מטיים את אחזינו לעצתם.

עם זאת, עלי להדגיש בפניך שאין כוונת דבריי שאין חכמים יכולים לטעות. בודאי שלא כך פני הדברים ונרחיב על כך א"ה בשבוע הבא ■

שתי שכונות חדשות נבנות בקדומים 'קול צופיך' ו'מעוז עדו'

זו ההזדמנות שלכם להיות
חלק מהעשייה הציונית
וליהנות ממרחבי השומרון
לבחירתכם דירות חד/דו
משפחתיות 5 חדרים
כ-125 מ"ר על מגרשים גדולים

לפרטים: 09-7921391
09-7922467
054-6737301/9

שמרנו לכם מקום

מירב מסד

גילוי דעת

כשיש קבוצה של חיילים שאף פעם לא מתחצפים (ולפעמים אף 'מהדרים' ומדברים אליהם בגוף שלישי). גם האחראים על שיבוץ השמירות עוד לא קבלו על כך שאף פעם הם לא צריכים להתמודד עם בייני"שים שלא מתכוונים לשמור ב-2 בלילה, ושבתכל'ס, כשמישהו אחר מתלונן שלא בצדק הם משבצים איזה בייני"ש (שבטוח לא יתלונן) במקומו. אלו רק קצת דברים שחשבתי עכשיו. לא יודע אם זה עשוי לשנות את דעתך, אבל זה פשוט חשוב לי שתדע ■

אני חייל פשוט, ואיני מנסה להבין את הקשר של דברך, ואני אפילו איני יודע את תוכנם, אבל חשוב לי שתדע מספר דברים על איך הדברים נראים מהצד של החיילים. נכון, כשהבייני"שים משתחררים אחרי שנה וארבעה חדשים החברה קצת רוטנים, אבל לאורך התקופה הזאת, לא כל שכן לאחר מכן בתקופת המילואים (כך אני מצליח להבין מבוגרי הישיבה) אף אחד מהחיילים לא מתלונן שכמעט תמיד שצריך מתנדבים לשבת שני חובשי כיפות מרימים אצבע. אף אחד מהמפקדים בפלוגה שלי עוד לא הביע מורת רוח

הקשב המח"ט. אני חייל בחטיבת הצנחנים עליה אתה מפקד. כפי שאתה בוודאי יודע, כחייל אני לא כל כך מודע למתרחש בעולם. שבוע שעבר חזרתי הביתה ומשפחתי וחברי שאלו אותי שאלה אחת: "מה שלום המח"ט שלך?" מששאלתי על מה הם מדברים, ומאיפה כלם פתאום יודעים מה שמך, הבנתי שהצלחת להיכנס לכותרות העיתונים ומהדורות החדשות, לאחר שאמרת דבר בגנות מסלול ההסדר. שמעתי שהספקת להתנצל ולהסביר ש - כמו תמיד - דברך הוצאו מהקשרם.

עצרת חגיגית

לרגל הוצאתה לאור של מסכת נדרים עם "הלכה ברורה ובירור הלכה"

ובסימן 75 שנה

לפטירת מרן הרב קוק זצ"ל

סיום המסכת
הרב אריה שטרן שליט"א, ראש המכון

ברכת התורה
הרב הראשי לישראל הרב יונה מצגר שליט"א
הרב חיים דרוקמן שליט"א, ראש ישיבות בני עקיבא
הרב דב ליאור שליט"א, רבה של קרית ארבע וראש הישיבה

ברכת הציבור
שר המשפטים פרופ' יעקב נאמן
שר המדע הרב ד"ר דניאל הרשקוביץ
ראש העיר ירושלים מר ניר ברקת
נציג המשפחה התורמת
נציג הקהילה

רב שיח בנושא דרכי הלימוד בגמרא בהשתתפות:

הרב ראם הכהן, ראש ישיבת עתניאל
הרב שבתאי סבתו, ראש ישיבת מצפה יריחו
הרב ניסן סלומיאנסקי, ידיד המכון
הרב יהודה פליקס, מנהל חינוכי של מרכז ישיבות בני"ע

נציג המכון

העצרת תתקיים אי"ה ביום שני
כ' בטבת תשע"א (27.12)
התכנסות בשעה 18:30

בבית הכנסת "הר חורב" משכן אדמון ספרא
רחוב כובשי קטמון, פינת כ"ט בנובמבר - ירושלים

מסמך שירותי

שפת אמת

ועכשיו נוח יותר ללמוד עם מהדורת אור עניין המפוארת עם פתיחת ראשי תיבות, מקורות והרחבות

להשיג בחנויות הספרים ובהוצאה:
אור עניין ספרי איכות תורניים
08-8502822 | www.machon.oretzion.com

"דבר חברון"

מפי מו"ר הגר"ד ליאור שליט"א

בקרוב ייצא כרך נוסף
בסדרת ספרי שו"ת

לתרומות להוצאה, להצלחה, לרפואה, לע"נ וכו'
ניתן לפנות למתניה 050-3460205 או להפקיד ישירות לח-נ בנק
הדואר 20796930 "הקרן להוצאת כתבי מו"ר הגר"ד ליאור"

הרב דב ליאור שליט"א

מעילי פליז במחיר מיוחד לקוראי גילידעת להזמנות: 054-9544951

Joseph Kauffman

למשפחת הרב אריה שטרן

למשפחת רבקה ויהודה פרוידיגר

ולכל המשפחה - תנחומים מלב כואב במות

הרב משה שטרן זצ"ל

בבנין ירושלים תנחומי : פרסומי ישראל ושות'

דעת תורה התורה במהותה היא תורת חיים, וככזו היא נוגעת בכל תחומי החיים, ביניהם גם בפוליטיקה. הרב קוק צ"ל מדגיש כי הפוליטיקה בעם ישראל היא קודש. הלכה למעשה, האבחנה הראויה היא בכך שהרבנים יציבו את הדרך, החזון והמגמה, והמנהיגות המעשית תוביל את העשייה הציבורית. חברי הכנסת צריכים לקבל את ההחלטות המעשיות לאור החזון. עירוב בין המישורים, כמו שקורה בשנים האחרונות, מכשיל כל מהלך משמעותי שהציונות הדתית מנסה להוביל.

התפקדות ההתפקדות של אנשי הציונות הדתית לליכוד נובעת מעצם הבעיה שאין לציונות הדתית ביטוי משמעותי משל עצמה, ואנשים מנסים להשפיע על העשייה הציבורית בדרכים עקיפות. ברגע שלאנשי הציונות הדתית יהיה בית ממילא לא יהיה צורך במנגנון כזה בשביל להוביל השפעה ציבורית.

שטח במפגשים שאנחנו מקיימים עם צעירים בצורה פורמאלית וא-פורמאלית אנחנו מקבלים את התחושה שהצעירים מחפשים בית, שהם מעוניינים להשתייך למשהו גדול ומשמעותי. תנועה שמשקפת את הדרך שלהם בצורה מעשית, אם כן, נצרכת מאוד בוואקום שנוצר. כיום רשומים בתנועה שלנו מאות צעירים וצעירות.

פלגנות הציונות הדתית מתעקשת לעסוק בסוגיות קיצון כמו סירוב פקודה וכד' ולכן יש פלגנות, כשבפועל יש מכנה משותף אמיתי וגדול כמו היחס למדינה ולצה"ל, לתורה ואל החיבור לעם. אין לנו היום את הפריבילגיה לעסוק כל היום בסוגיות קיצון, כשיש סוגיות ציבוריות ולאומיות בערות הקשורות בזהות היהודית של המדינה.

סקטוריאלי התפיסה הסקטוריאלי היא זו שמפילה אותנו פעם אחרי פעם. צריך לזנוח את המושג ציונות דתית ולהתרכז בציונות אמונית. ציונות דתית שמה אותנו במקום של דתיים וציונות וההתעסקות היא בשאלות של החיבור הדתי-לאומי עצמו. במוסדות החינוך מחנכים אותנו להוביל סוגיות לאומיות הקשורות לכלל העם. יחד עם זאת, כדי לפתח ולגדל דור שיוביל מהלכים לאומיים צריך לדאוג למוסדות וארגונים שיצימחו את הדור הבא, אבל זו לא יכולה להיות הסוגיה המרכזית.

הסברה התנועה מקדמת פעילות מעשית מתוך תפיסה ציונית-אמונית. אנחנו פועלים יחד עם תושבי דרום ת"א בסוגיית המסתננים הבלתי חוקיים. התעסקנו בנושא המשפט של לוחמי גבעתי. אנחנו מקיימים פעילות הסברה רציפה במכינות ומוסדות אקדמיים במטרה לגייס אנשים למטרה הזו. בנוסף בקרוב אנחנו מתחילים מהלך, בשיתוף עם קרן אביה, שמטרתו להרים דגל של זהירות בדרכים. עצם כך שצעירים מכל הגוונים בציונות הדתית יובילו פעילות מעשית יחד, זו כבר תחילת הדרך לאיחוד הכוחות.

איחוד השורות? קודם צריך לדאוג לאיחוד מהותי < ג'ובים? > כשיחתרו לאיחוד אמיתי זה יהיה פחות מעניין < פלגנות? > עיסוק בסוגיות קיצון במקום במכנה המשותף

יו"ר תנועת צעירי הציונות הדתית 'רעננים', יוני שטבון, ראה את רועי קליין בבינת' ג'בל ולא הבין איך הכוחות החזקים הללו אינם באים לידי ביטוי במגרש הציבורי. בדרך לשינוי המצב הוא עוד צריך לדאוג לחלק ג'ובים, להקשיב לדעת תורה, ואולי גם לערוך פריימריז. בהצלחה...

ביטוי הייתי מ"פ בגולני. בין היתר הייתי שותף לקרב בבינת' ג'בל. ראיתי שם את הכוחות הנפלאים מבית היוצר של הציונות הדתית, ביטוי מאוד משמעותי שיש לציבור הדתי והלאומי בצבא. הביטוי הזה קיים במקומות רבים אחרים, אך לצערי שמתי לב שהביטוי הזה לא קיים בהנהגה הציבורית. זו הסיבה שהביאה אותי ואת כמה מחברי להקים את התנועה.

איחוד איחוד זו מילה רחבה שלפעמים יכולה להיות ריקה מתוכן. איחוד צריך להיות סביב דגל, סביב חזון. לפני שמדברים על מאמצים לאיחוד צריך להבין שהציונות הדתית צריכה להביא את הדרך שלה לידי מימוש. עלינו להציב אלטרנטיבה ערכית לתרבות 'האח הגדול' שנמצאת ברחוב ושולטת על השיח הציבורי. כל עוד אנו נרתעים מהצבת חזון ודרך ציבורית האחדות תהיה רק סביב משחק כיסאות או התארגנות מקומית.

תנועת רעננים היא תנועה ציבורית א-פוליטית, שמטרתה לאחד כוחות לכדי עשייה. אנו פועלים בשני מישורים: ראשית, אנחנו עושים מאמצים לכנס צעירים מכל גווי הציונות הדתית וזו אמירה בפני עצמה - אפשר לקדם פעילות ציבורית ביחד. שנית, אנו מקדמים ניסיון ליצור דיון ולחץ ציבורי על נבחר הציבור של הציבור הדתי-לאומי, על מנת שיבינו שהמצב שיש ביטוי חלש מאוד לציבור הדתי-לאומי הוא מצב שלא ייתכן. הכנס האחרון שערכנו ביום חמישי שעבר בלוד מטרתו הייתה להעצים את כוחות השטח מול המציאות המורכבת הקיימת אצל נבחר הציבור. האפקט הזה התקבל, וכל נבחר הציבור הגיעו והתייחסו לסוגיה.

פריימריז המצב האמיתי והשלם הוא שיש מנהיג, כמו דוד המלך, שהוא מנהיג מעשי ורוחני שכל הציבור מתרכז סביבו. במצב כזה לא צריך פריימריז. שאין מנהיגות ברורה, זה כרגע המצב בציונות הדתית לצערנו, הפריימריז זו שיטה טובה. אין היום מנהיג מובהק שיכול להוביל את הדרך הציונית דתית, ולכן אין מנוס מכך שהציבור יבחר את שליחיו.

ג'ובים ברגע שהמילה ג'ובים תהיה המילה העיקרית במאמצי האיחוד המאמצים ייכשלו. ככל שהמאמצים עוסקים בהתוויית דרך ציבורית ולאומית למדינת ישראל ערך המילה הזו יפחת. זו, אגב, אחת הסיבות שנכון שאת תהליך האיחוד יובילו אנשים חסרי משקעים, צעירים למשל, ולא אלו שחוו את האירועים האחרונים כמו במועצה הציבורית האחרונה.

קואליציה ברגע שהמנגנון שהקים את המפלגה האמונית לאומית יעשה זאת בצורה אמיתית ונכונה, קבלת ההחלטות המפלגתית תהיה כזאת שתוכל לאפשר לחברי המפלגה לקבל החלטה שנתמכת על ידי רוב החברים בה, וישיבה בקואליציה תוכל להתאפשר.

מלמעלה עד למטה

אסתר סילם-אלוש

גלייה

מסוים, בדיוק כשהטייס החליט לשתף את הנוסעים (שוב אותו קול בריטון עמוק ורגוע) בכך שלא נותר לנו הרבה דלק ואנו מתלבטים מה לעשות (והתודה על המידע החיוני), החלטתי שאין ברירה אלא לפנות לכיוון הנדרים. לאחר מאבק איתנים

ביני לבין המוכנות שלי לעמוד בנדר לכל חיי, החלטתי להיכנע לאיתני הטבע ולנדוד נדר (בלי נדר). אך סיימתי לנדוד את הנדר, החל המטוס בנחיתה בישראל.

כמה מילים לטובת הדיילים הישראליים, וזאת לתשומת לב הנהלות 'אל'

על 'וארקיע': ראווה לציון הדבקות של הדיילים במכירת מוצרי דיוטי פרי במטוס. לא חשוב אם הקפטן הודיע שעל כולם לשבת חגורים ואם המטוס מקפץ כאילו עוד רגע הוא נפרד לשלום מחלקיו השונים וגם מהנוסעים. נוסע שמודיע שהוא מעוניין בבושם לגבר בשווי 87 יורו, מקפץ את הדייל על רגליו ומזכיר לו שיש עמלה על מכירת מוצרי דיוטי פרי. למי אכפת אם אפשר להתפרק בדרך

■ לקבל אותה

של הטייס. לא חשוב מה הוא אומר, בין אם 'מזג האוויר נאה' או 'נגמר לנו הדלק ואנחנו מתלבטים מה לעשות' - הכל נאמר באותו טון רגוע ולרגע גם אתה יכול להאמין שאולי השד לא כל כך נורא. ואכן,

בשלב זה הודיע לנו הטייס, בקול בריטון עמוק כמובן, שכרגע אנחנו בגובה 11 אלף רגל. ובכדי להקל על חרדתנו גם הודיע לנו על מיקומנו בתור - עוד 5 מטוסים ואנחנו נוחתים. כמובן שלאף אחד זה לא אמר שום דבר (כמה זמן לוקח

למטוס לנחות, ואיך זה קשור

אלי?) אבל דבר אחד היה ברור: הטייס משתף אותנו בענייניו הפרטיים, וזה בטח לא סימן טוב.

כאן החל ריחוף של 4 שעות מעל הים בביסיונות חוזרים ונשנים של הטייס לנחות, כשכל אחד מהם מגביר את כמות התפילות שהחלו לעלות מהמטוס לשמיים. אני, בכל אופן, החלטתי ללכת על שני פרקי תהילים רלוונטיים שהצלחתי לזכור והצטערתי מאוד שלא זכרתי עוד כמה, כי הדבר היה יכול להפיג את המונטווניות המתלווה לחזרה על אותם שני פרקי תהילים במשך ארבע שעות רצופות. אלא שבשלב

קודם כל אני רוצה להודות לקב"ה שאני יכולה להביא בפניכם שורות אלו. אלמלא הוא ספק אם היינו מוצאים את דרכנו בסוף השבוע האחרון מהמטוס אל הקרקע הבטוחה.

הכל התחיל כשיצאנו בטיסה לכיוון ישראל, אני ומשפחתי (חזרנו מטיוול שורשים ברודוס, זוכרים?), טיסה שנפתחה במילים המבטיחות: "עקב תנאי מזג אוויר קשים בארץ התעכבה ההמראה". כך החלה אחת הטיסות היותר הזוויות, או שמא יש לומר מאיימות, שעליתי עליהן מעודי. עם שמיעת שורות אלו הבנתי את הטעות הגדולה שבעלייה על המטוס. ניסיתי להסביר לאמי שרצוי שנבקש לרדת מהמטוס, אלא שהיא הביטה בי באותו מבט נטול פאניקה שאני מכירה מזה שנים וביקשה ממני לצאת מההיסטריה.

אז התברר שהחוששים שלי, כמו החוששים של כל אישה היסטורית, די טובים. הטיסה החלה בטלטלות עצות שאיימו לפרק את המטוס לגורמים ולהראות לו מי בעל הבית בגובה 36 אלף רגל, וכאן נתקלתי בתופעה אחת ברורה. כשכולם סבורים שהם רגע לפני הסוף, כולם הופכים למתפללים אדוקים. מהדייל הראשי שהשתדל להיות עליז במהלך הטיסה ועד לאחרונת הנוסעות, כולם התפללו בדרכם. כבר לא הייתי הדתייה היחידה בטיסה.

עוד דבר מרשים בטיסה הוא קול העמוק והרדיופוני

יוצאת מדעתה

ציירה: תיקי עדרי

תודה לליאורה

על הרעיון המקסים.

גם לכם היו פדיחות בדייטים?

גם לכן נמאס לשמוע את השאלה איך יראה שולחן השבת שלך, ועוד יותר את התשובה של הצד השני?

שלחו אלינו ל: gdaat@pisrael.com

פדיחות וסיפורים מצחיקים מדייטים, ואת הסיפורים הטובים ביותר נכניס לבועות בקומיקס.

בקרוב אצלכן...

גילוי לב

בני אהובי

סליחה, אני מצטער! מאז שיצאת מהבית אני טרוד ואין לי מנוחה. במשך כל השבת שהיית כאן שמרנו על רמת מתח גבוהה. כבר כמה זמן שאתה מלא טענות כריזמו, ומסנן אותן מבין שיניך בארסיות ובעוקצניות. קשה עליך העין הבוחנת שאנו מניחים עליך וכואבת לך הביקורת שיש בנו עליך. אנו מוכנים להיות העץ עליו אתה צריך ורוצה להתחכך, אבל גם לנו יש גבולות ואנו לא מוכנים לקבל כל התנהגות, וביום ראשון כבר הגדשת את הסאה (ואולי גם אני).

אנו לא מוכנים לקבל התנהגות כזו בתוך הבית שלנו, אתה לא תרים את קולך עלי, ובטח שלא תדבר בזלזול כזה ובמילים כאלו.

הצלחת להוציא אותי משלוותי ויכול להיות שזה בעצם מה שניסית לעשות במשך כל כך הרבה זמן. רצית לראות מה קורה כשאתה חוצה את הקווים, וקרה דבר שגם אני לא תכננתי ולא רציתי שיקרה, הרמתי עליך יד. כעסתי מאוד ועל זה אני מצטער. לרגע אחד יצאתי מעצמי והתנהגתי באופן שאני ממש לא גאה בו. אני לא מצטער שהבהרתי את עצמי באופן חריג, שעל הדרך החצופה והחריגה שהתנהגת קיבלת תגובה הולמת, אך אני מצטער שזה יצא ממני בכזה כעס אמיתי. אני מצטער שלא הייתי מאופק יותר, שקול יותר.

מיד אחר כך לקחת את התיק ויצאת מהבית ומאז לא שמענו ממך. מטלפון שהרמנו לישיבה הבנו שהגעת אך את קולך לא שמענו.

אני בטוח שאתה כועס, פגוע וטעון.

חשוב לי שתדע שאנו אוהבים אותך

מאוד, דואגים לך ורוצים אך ורק

בטובתך.

שוב סליחה,

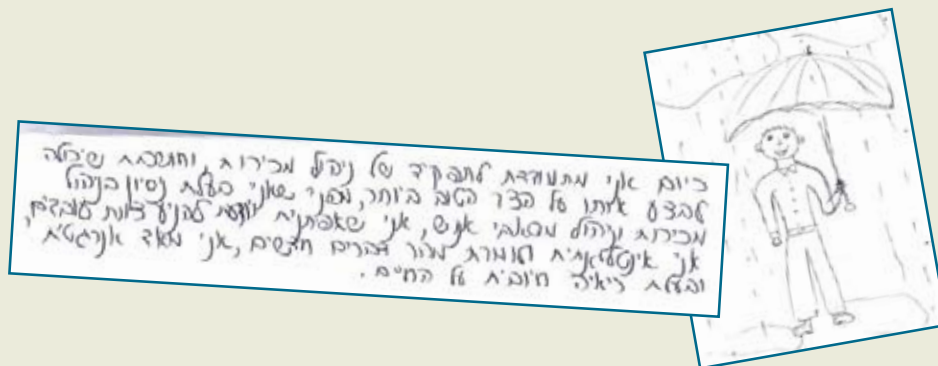
בני אהובי.

רחל מאור

גרפולוגית וקוראת ציורי ילדים
מרכזת קורס גרפולוגיה וציורי ילדים
ביחידה ללימודי תעודה גבעת ושינגטון

גילה היא אישה בת 30, אשר הגישה מועמדות לתפקיד של ניהול צוות באחת מהרשתות הגדולות בארץ.

ניתוח אישיותה והתאמתה למשרה המוצעת מתבסס על כתב היד והציור של גילה. ככל שיש לנו יותר חומרים של הכותב, ניתן להגיע לרמה גבוהה יותר של פענוח. בנוסף, יש אפשרות לערוך הצלבת מידע ואז מתקבלים חיזוקים לאינפורמציה כזו או אחרת, דבר שהופך את המידע שהתקבל למבוסס ומדויק.

ועקביות. הצפיפות מלמדת על אישיות חמה, יכולת טובה ליצור קשרים חברתיים ואכפתיות כלפי הזולת.

בכתב ניכר שילוב של הבנה והתחשבות מחד ואסרטיביות מאידך.

מהיחס בין הפרשי הגובה של האותיות למדים על האינטליגנציה הטובה של גילה ועל יכולתה להביא אותה לידי ביטוי גם בצד המעשי.

לסיכום, לפנינו אישה אינטליגנטית, אופטימית ומכירה בערך עצמה. בעלת 'ראש גדול' ואכפתית. אישה בעלת טאקט שיוודעת להתקדם בצורה נכונה.

כשמה כן היא, גילה היא אישה גלויה, אמיתית וישירה. היא מתייחסת לפרטים, דיסקרטית וזהירה. יש לה יכולות טובות להניע צוות עובדים, להטיל מטלות ולדאוג לביצוען בצורה נעימה תוך שהיא משקיעה ומעניקה. רגישותה וגישתה החיובית והנעימה לזולת מאפשרים לה ליצור מערכות קשרים טובות וחמות.

בזכות האינטואיציה הבריאה שלה יש לה היכולת להוציא מהעובדים שלה את המיטב והמרב.

אני מוצאת שגילה יכולה להתאים לתפקיד המוצע ויש סיכוי גבוה שתצליח בו ■

אם נתבונן בציור נוכל להבחין בדמות גדולה, מרכזית וחזקה. כך היא תופסת את עצמה ואכן יש לה עוצמות ויכולת לקחת אחריות. עמידתה גם כן יציבה היא, מה שמלמד על כך שהיא משדרת שיש על מי לסמוך.

המטריה גדולה ומסוככת ויש מתחתיה מקום לעוד אנשים. גילה מאפשרת לאנשים להיכנס תחת חסותה. היא נותנת מקום ומגוננת. גם כפות ידיה פתוחות - דבר שמעיד על פתיחות, קבלה ותקשורת טובה.

בדרך כלל היא אישה נעימה. המשימות שהיא מטילה על העובדים נאמרות ברוח טובה. חיוך נסוך על שפתיה. אף האוזניים בולטות וכרויות להקשיב לזולת ולעבוד מתוך שיתוף פעולה.

מצד אחד היא יודעת לקחת מנהיגות ולקבוע, אך יחד עם זאת יש לה היכולת להקשיב, להתחשב ולעזור.

מעל המטריה ניתן להבחין בעננים, כאילו עננת דאגה מרחפת מעליה. ייתכן שהיא חוששת מתחרות, שמא יהיה מועמד טוב ממנה שיבחר לתפקיד על פניה.

כמו בציור כך גם בכתב ניתן להבחין בכתב יד גדול וחזק המבטא עוצמה, כח רצון, רגישות

דעת ילדים

(נפרסים מתוך מיליון ₪)

ריבוע קסם והיגיון

3	2	1
		2
		3

1. המטרה איבד את חוט השדרה (ג,ג)

2. גרגיר קטן ולא קדוש (ב,יב)

3. גוון לבן חורפי במיוחד (ג,ו)

חידת השבוע

לצאת אומנות עוזאט

פתרון ריבוע הקסם
משבוע שעבר:

2	כ	כ
כ	כ	כ
כ	כ	כ

הזוכה:

אלחנן זילברשטיין

תשובות שלחו למייל: yeladim@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב. בין הפותרים נכונה יוגרלו פרסים. בהצלחה!

פיצוחים

חידה בחרוזים לשולחן השבת מאת מרדכי פרימן

תשובות שלחו למייל: gdaat@pisrael.com עד יום שלישי הקרוב.

בראשית פרק מ"ט פסוק כ"ז:
"בנימין זאב... בבוקר יאכל עה, ולערב יחלק שלל".
הזוכה: ברק חנוך מאשקלון

חידת השבוע

לצאת אומנות עוזאט

משה - בפרשת שמות - בורח פעמיים,
הוא פשוט קם ונושא רגליים;
פעם הוא בורח מפני פרעה האכזר -
אחרי שאכן נודע הדבר!
למדיון הוא מגיע, ואת צאן יתרו הוא רועה -
ובהמשך ה' לו מראה,
משהו שגורם לו חוויה -
אז השיבו למה הוא בורח פעם שנייה!

הפרסים מתנת:

זה עונג שבת

עלילות צ' המעצ'בייני"ש

לשליחת רעיונות: shaharyosi@gmail.com

השנה בט"ו בשבט אומרים לא לטורקיה קונים רק פירות הארץ!

לברור הנציג במקום מגוריך ולהזמנות הכנס לאתר

www.tuv-haaretz.co.il

חייגו עכשיו - מוקד הזמנות ארצי:

050-2060357

ניתן להשיג אצל מפיצי משק אחיה 999-242-800-1

לוי כנס הפקות מציה:

פרסומי ישראל ושור

בין ההיכלות

הקולות שבין היכל בית הכנסת להיכל האופרה

**מכון תל-אביב לחזנות מצדיע לשלמה להט (ציץ')
בקונצרט גאלה מיוחד**

בנוכחות ח"כ לימור לבנת - שרת התרבות והספורט

בבית האופרה - המשכן לאמנויות הבמה, תל אביב

יום חמישי ח' בשבט תשע"א (13/1/2011) בשעה 20:00

זמר המטרופוליטן אופרה - אלן גלסמן

והחזנים: נתנאל הרשטיק • יעקב שטארק • צודיק גרינוולד

בליווי: התזמורת הסימפונית חיפה ומקהלת מכון תל אביב לחזנות

מנצח: נעם שריף במאי: משה אלפי

הכוכב הצעיר
אורעד כץ
בהופעת אורח

משרד
התרבות והספורט

מכון תל-אביב לחזנות
Tel Aviv Cantorial Institute

לפרטים והזמנת כרטיסים:
קסטל : 03-6045000 או קוי בזק *5000
לוי כנס : 04-6251060 , 052-8771724